

FORTIDSMINNEFORENINGEN

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Askedalen 2
6863 Leikanger

Ref: 448/19
Dato: 14.10.2019

Søknad om midler til forstudie Servicesenter Hopperstad stavkirke

Hopperstad stavkirke i Vik eies av Fortidsminneforeningen, og driftes av foreningens avdeling i Sogn og Fjordane. I 2018 hadde kirken 15411 betalende besøkende. Det har i mange år vært diskutert å bygge et servicesenter knyttet til stavkirka som Fortidsminneforeningen skal eie og drifte. Vik kommune har vært en pådriver for dette og kunne i 2017 orientere at det var satt av midler til grunnerverv og opparbeiding av infrastruktur. Samme år ble det etablert en arbeidsgruppe som innledet samtaler om realisering et servicesenter ved Hopperstad. På grunn av kapasitetsutfordringer stoppet dette arbeidet opp. Nå har Fortidsminneforeningen ansatt undertegnede som har fått i oppgave å dra i gang dette arbeidet igjen.

Dagens publikumsforhold.

Det er et stort behov for å bedre publikumsopplevelsen. Foreningen har et dyktig guidekorps med lang erfaring i kirka, men de fysiske forholdene er svært utilfredsstillende. De besøkende skaper krevende trafikale forhold for lokalbefolkningen når de parkerer ved stavkirken. Toalettfasilitetene er mangelfulle og billettbus gir begrenset mulighet for å informere besøkende før de eventuelt skal inn i kirka, og for å formidle sammenhengen mellom kirka og området rundt.

Forholdene er meget dårlig tilrettelagt for å administrere publikumsstrømmen. Slik det er i dag kommer ofte de besøkende inn mot kirka fra flere kanter, også ved at de klatrer på murene rundt kirkegården. Dette skaper slitasje som ikke er akseptabel, både på muren og på enkelte steder på kirkegården. I tillegg er det svært krevende å organisere gruppene som skal inn i kirka. Dette i sin tur skaper unødig slitasje, og kan i sin ytterste konsekvens utgjøre en sikkerhetsrisiko. Totalt sett fører besøksforholdene også til at de ansatte får et svært krevende arbeidsmiljø.

Bærekraftig besøksutvikling

Turisttrafikken til Norge er økende. I Fortidsminneforeningen ser vi dette særlig tydelig på Borgund

som har stadig økende trafikk til kirka og besøksenteret. På Urnes er besøkstallet i dag tett opp til tålegrensen. Foreningen utarbeidet våren 2018 en ny museumsstrategi. Denne legger vekt på lokal verdiskaping og bærekraftig reiseliv. I dagens situasjon vil dette innebære at vi bør tilstrebe å dirigere en eventuell økning i tilstrømmingen til stavkirkene bort fra Borgund og Urnes. Det er vår vurdering at Hopperstad er en stavkirke kan ta imot et vesentlig høyere besøk enn i dag, men kun dersom det etableres et servicesenter som bedrer besøksopplevelsen og gir bedre besøkslogistikk.

Nå som Fortidsminneforeningen også har blitt eier av Hove kirke vil det være mulig å se etableringen av et servicesenter i forbindelse med utvikling av et reiselivsprodukt hvor vandring på kulturstien Sylvringen mellom de to kirkene inngår.

Synergieffekter ved et Servicesenter

Et Servicesenter ved Hopperstad vil forbedre adkomsten, driftssituasjonen og sikkerheten ved stavkirken. I tillegg kan et servicesenter gi mulighet til å:

- drifte Hopperstad og Hove som en enhet
- tilrettelegge for økt bruk av vandrestien «Sølvringen»
- utvikle et unikt reiselivsprodukt rundt historien om ildsjelen arkitekten Peter Blix og hvordan hans tanker om å rekonstruere fortiden for fremtiden viser seg i de to kirkene i en tid da nasjonsbyggingstanken i Norge var sterk.
- ta grep for å styre turisttrafikken og med dette ta hensyn til de som bor i lokalområdet.
- bidra til mer lokal verdiskaping og til mer bruk av nærområdet

Å legge til rette for å utvikle en attraktiv destinasjon vil også bidra til at tilreisende bruke mer tid i Vik, og at de også benytter seg av andre lokale tilbud. Vik kommune er svært velvillige til prosjektet, og har lenge ønsket seg denne etableringen.

Avklaring av muligheter

Tomten som er avsatt til oppføring av et servicesenter i den eksisterende reguleringsplan åpner for oppføring av et bygg med en samlet gulvflate på 250 kvm fordelt på 2 plan (under- og 1. etasje). Tomtens plassering og fysiske utforming sett opp mot hva slags ambisjonsnivå man kan ha for utforming av et servicesenter krever bearbeiding. Det er derfor behov for å undersøke hvilke muligheter man har for å oppføre et servicesenter som kan løse de utfordringene man har i dag og som kan legge til rette for en positiv besøksutvikling ved de to middelalderkirkene i Vik.

Forstudie

Fortidsminneforeningen ønsker å innhente forslag til hvordan romprogram og volumstudier kan løses innenfor den gjeldende reguleringsplanen ved å utlyse et parallelloppdrag til 4 lokale arkitektkontor.

Dette er en viktig brikke for å avklare forventninger og alternativer for det videre arbeidet med å planlegge et servicesenter. En arbeidsgruppe bestående av representanter fra kommunen, Fortidsminneforeningen og andre vil bistå i arbeidet med å beskrive funksjonene for et servicesenter og bistå i evalueringsarbeidet i etterkant. Fylkeskommunen vil også få tilbud om en observatørrolle i arbeidsgruppen.

Søknad om midler

Oppføring av et servicesenter kan by på muligheter til å utvikle en spennende destinasjon i Vik. Dette kan også bidra til en mer bærekraftig utvikling av reiselivet i Sogn ved å spre de besøkende til flere områder. For å utrede dette potensialet søker vi derfor Sogn og Fjordane fylkeskommune om kroner **250.000** i tilskudd til et parallelloppdrag for et servicesenter ved Hopperstad stavkirke.

Vi håper på et positivt svar på søknaden og det er bare å ta kontakt hvis det er noen spørsmål vedrørende søknaden.

Med vennlig hilsen

Cathrine Lillo-Stenberg
Eiendomsutvikler
Fortidsminneforeningen

Budsjett:

Utgifter		Totalt kr.
Honorar paralleloppdrag	4x75000	300000
Prosjektledelse	50000	50000
Reiseutgifter	5000	5000
Møteutgifter	5000	5000
Totalt		360000

Finansieringsplan:

Finansieringsparter	Kr.
Fortidsminneforeningen	110000
Sogn og Fjordane fylkeskommune	250000
Totalt	360000